

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/292
KARAR NO : 2021/366
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: Yol kusuru nedeniyle meydana gelen trafik kazasında u ranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi kapsamında ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : Ö.G.
Vekili : Av. Y.E.
Davalı : stanbul Büyük ehir Belediye Ba kanlı 1
Vekili : Av. N.Ö.E.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin sevk ve idaresindeki 34 ... .. plakalı aracı ile Okmeydanı Mevkiinde seyir halindeyken, yol üzerinde ikinci eritte bulunan ya mur suyu atık rögar kapa ının gev emesi ve yerinden çıkması sonucunda müvekkiline ait olan aracın sa ön ve alt taban muhtelif kısımlarına çarptı ını, bu çarpma neticesinde araçta yüksek oranlarda maddi hasar meydana geldi ini, kaza neticesinde müvekkilinin burnunun, ka mının ve aya ının yaralandı ını, ekiplerce tutulan kaza tespit tutana ında müvekkilinin herhangi bir kusurunun olmadı ının tespit edildi ini, davacının kaza sebebiyle hasar gören aracı kullanamadı ından aracın faydasından yoksun kaldı ını, aracın de erinin dü tü ünü, ayrıca kazadan sonra aracın çekildi i otoparka 90 TL ödeme yaptı ını, 100 TL çekici ücreti ödedi ini ileri sürerek, bu kaza sebebiyle u radı ı 37.943,90 TL tutarındaki zararın davalı idareden tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. stanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesinin 21/02/2019 tarihli ve E.2017/470, K.2019/89 sayılı kararı ile, tüm dosya kapsamı itibarı ile, usul ve Kanun'a uygun hazırlanan bilirki i raporuna göre meydana gelen kazada olu an hasarın, davalının Karayolları Trafik Kanunu'nun 13. maddesine, göre yolun güvenli bir ekilde trafi e açık olması sorumlulu unun yerine getirilmemesi sonucu meydana geldi i kanaatine varılarak raporla tespit edilen kusur ve zarara göre davanın kısmen kabul, kısmen reddine karar verilmi , bu karara kar ı davalı vekili istinaf isteminde bulunmu tur.

3. stanbul Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 12/09/2019 tarihli ve E.2019/3240, K.2019/3366 sayılı kararı ile, yapılan de erlendirmede; sorumlulu u stanbul

Büyük ehir Belediyesine ait olan yolda rögar kapa mın yerinden çıkıp davacının aracına çarpması ekinde olu tu u belirtilen trafik kazasında hizmet kusuruna dayanıldı 1, hizmet kusuru nedeniyle olu an eylemde ise yargı yolunun idari yargı oldu u anla ıldı ından, mahkemece; yargı yolu yönünden davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken davanın esasına girilerek karar verilmesinin yerinde görülmedi i; davalı vekili tarafından yapılan istinaf ba vurusunun açıklanan nedenlerle kabulü ile, istinaf istemine konu olan ilk derece mahkemesi kararının HMK.m.353/1-a/4 hükmü uyarınca kaldırılmasına, dosyanın inceleme ve de erlendirme yapılmak üzere mahkemesine gönderilmesine karar verilmi tir.

4. stanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesinin 31/10/2019 tarihli ve E.2019/521, K.2019/570 sayılı kararı ile, Bölge Adliye Mahkemesi kararı do rultusunda, davanın yargı yolu yoklu u nedeniyle HMK 114/1 b ve 115. maddeleri gere i usulden reddine karar verilmi , bu karar kesinle mi tir.

5. Davacı vekili bu kez, davalı idarenin hizmet kusuru bulundu undan bahisle u ranılan zarara ili kin olarak 32.000,00 TL maddi tazminatın olay tarihinden itibaren i leyecek yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

6. stanbul 11. dare Mahkemesinin 15/05/2020 tarihli ve E.2020/697, K.2020/420 sayılı kararında; davacının adli yargıda karar kesinle tikten sonra 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanun'un 9. maddesi kapsamında davayı süresi içinde açmadı 1, davalı idareye ba vuru üzerine reddine ili kin i lem nedeniyle açılan i bu davanın, adli yargıda görülen davanın devamı niteli i ta ımadı 1 ve 2247 sayılı 19. maddesinin uygulanma olana 1 bulunmadı ından olumsuz görev uyu mazlı 1 ile Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulamayaca 1, bu do rultuda yukarıda aktarılan ve 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi gözetildi inde, 2918 sayılı Kanun kapsamındaki sorumluluk çerçevesinde meydana geldi i belirtilen zararın tazmini istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varıldı 1 gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar verilmi , bu karara kar 1 davacı vekili istinaf isteminde bulunmu tur.

7. stanbul Bölge dare Mahkemesi 9. dare Dava Dairesinin 16/09/2020 tarihli ve E.2020/1105, K.2020/777 sayılı kararı ile, mahkemece Asliye Hukuk Mahkemesi dosyası getirtilip bir ara kararı ile davada görevli yargı yerinin belirlenmesi maksadıyla dosyaların Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesi gerekirken, konunun sürüncemede bırakılması sonucunu do uracak nitelikte, görevsizlik kararı verilmesinde hukuka uyarlık görülmedi i gerekçesiyle, usul hükümlerine uygun görülmeyen kararın kaldırılmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar verilmi tir.

8. stanbul 11. dare Mahkemesinin 09/10/2020 tarihli ve E.2020/1428 sayılı kararı ile, dava konusu uyu mazlı ın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmasına ili kin bir tazminat davası oldu u, anılan Kanun'un 110. maddesi uyarınca davanın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli oldu u gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

9. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu Kanun'un karayollarında uygulanaca ı belirtilmi tir.

10. 2918 sayılı Kanun'un, "Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri" ba lıklı 10. maddesi öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)

Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile i birli i yapılarak yürütülür.

a) Kurulu

Her belediye ba kanlı ı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak ç i leri Bakanlı nca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik ube müdürlü ü, efli i veya memurlu u kurulur.

b) Görev ve yetkiler

1. Yapım ve bakımından sorumlu oldu u yolları trafik düzeni ve güvenli ini sa layacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kav aklara ve yerlere trafik ı ıklı i aretleri, i aret levhaları koymak ve yer i aretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalı malarda gerekli tedbirleri almak, ald ırmak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike te kil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek ekilde i aretlemek veya ortadan kald ırmak,

5. Yol yapısı veya i aretleme yetersizli i yüzünden trafik kazalarının vukubuldu u yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik e itim tesisleri yapmak veya yapılmasını sa lamak,

7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen di er görevleri yapmak.

(Ek fıkra: 25/6/1988 - KHK 330/2 md.)"

11. 2918 sayılı Kanun'un, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesi öyledir:

" leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulundu u yer mahkemelerinden birinde aç ılabilece i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de aç ılabilir."

12. Aynı Kanun'un Geçici 21. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde aç ılmı bulunan davalara uygulanmaz."

B. Yargı Kararları

13. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, u gerekçesi ile anılan kuralı Anayasa'ya aykırı

görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tir. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı in çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı in çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..." (Any. Mah.'nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

14. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

15. Raportör-Hakim Gül en AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

16. Dava; meydana gelen trafik kazası neticesindeki zararın, davalının kusuru nedeniyle olu tu undan bahisle, tazmini istemiyle açılmı tir.

17. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun

idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı ına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

18. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla olu an trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; stanbul 11. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile, stanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 31/10/2019 tarihli ve E.2019/521, K.2019/570 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. stanbul 11. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile, stanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesinin 31/10/2019 tarihli ve E.2019/521, K.2019/570 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde, Üye Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR

darenin kendi kurulu Kanunu'nda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlamak amacıyla yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karârında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN